

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра розведення і селекції тварин та водних біоресурсів

З В І Т

ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Студента II курсу магістратури
Прокоповича Максима Олександровича

Місце проходження практики: Підприємство ПП «Буринське»,
Підліснівського відділку с. Підліснівка Сумського району

Науковий керівник: доцент Самохіна Є.А.

*Допущений до
робот*

*Відомий
д. 1.09.2021р.*

Суми – 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра розведення і селекції тварин та водних біоресурсів

ЩОДЕННИК

ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Студента II курсу магістратури

Прокоповича Максима Олександровича

Місце проходження практики: Підприємство ПП «Буринське»,
Підліснівського відділку с. Підліснівка Сумського району

Науковий керівник: доцент **Самохіна Є.А.**

Суми – 2021

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ СТУДЕНТУ

Виробнича практика проходила на підприємстві з розведення української чорно-рябої молочної породи за виконання завдання з дипломної роботи ОС «Магістр» за темою:

“Генотипові та паратипові чинники впливу на ефективність удосконалення стада з розведення сумського внутрішньопородного типу української чорно-рябої молочної породи племінного заводу ПП “Буринське” Підліснівського відділення Сумського району за показниками довічної продуктивності”.

Перелік питань, які потребують вивчення, накопичення та розробки:

- зібрати кількісні та якісні показники господарської діяльності у галузі скотарства (тваринництва) за останні три-п'ять років, які характеризують селекційні, господарські та економічні показники господарства (назва, підпорядкування, місце знаходження населеного пункту, відстань від районного і обласного центрів, коротка агрокліматична характеристика місцевості, кількість в користуванні землі, у тому числі: с.-г. угідь, рілля, сіножаті, пасовища тощо; кормовий клин тощо;

- оцінити якість кормів та їх підготовку для годування тваринам, ознайомитися з технологією організації заготівлі кормів, визначити ефективність якості годівлі тварин на їхню продуктивність, енергію росту молодняку та стан здоров'я;

- ознайомитися з пунктом штучного осіменіння тварин, технологією осіменіння та веденням документації обліку і звітності;

- навчитися вести документацію зоотехнічного та племінного обліку: журнали осіменіння і відтворення тварин, акти приплодів, журнали вирощування молодняку, облік продуктивності та інше;

- за наявності автоматизованого племінного обліку навчитися заносити первинну зоотехнічну та селекційну інформацію у базу даних відповідної програми;

- за використання ретроспективної селекційної інформації складати та аналізувати генеалогічні схеми використаних бугаїв-плідників на тварин господарства;

- дати розгорнуту характеристику провідних генеалогічних формувань, які використовувалися у господарстві упродовж останніх 8-10 років;

- визначати типи підбору бугаїв-плідників у межах внутрішньо-лінійного підбору та кросу ліній;

- зібрати селекційну інформацію для оцінки тварин за показниками молочної продуктивності та довічного використання у межах використаних бугаїв-плідників та генеалогічної належності згідно завдання для виконання розрахунків дипломної роботи;

- зібрати селекційну інформацію для оцінки тварин за показниками прижиттєвої та довічної молочної продуктивності та відтворювальної здатності залежно від частки спадковості голштинської породи.

Вихідні дані – форми існуючого зоотехнічного та племінного обліку:

Форма № 1-мол «Картка племінного бугая» та Форма №2-мол «Картка племінної корови» – це основні документи індивідуального племінного обліку від народження до кінця господарського використання тварини, призначені для накопичення всебічної інформації про тварину, що характеризує індивідуальні та племінні якості.

Форма № 3-мол «Журнал реєстрації приплоду, вирощування та бонітування молодняку великої рогатої худоби молочних і молочно-м'ясних порід на 2021 рік».

Форма № 4-мол «Акт контрольного доїння корів» – це форма, призначена для занесення показників індивідуального контролю молочної продуктивності протягом контрольної доби.

Форма № 5-мол «Журнал оцінки вимені корів та інтенсивності молоковіддачі» – це форма, призначена для проведення оцінки вимені за основними морфо-фізіологічними властивостями молочної залози у корів на 2-3-му місяцях лактації.

Форма № 6-мол. «Відомість вимірювання статей тіла корів» – це форма, призначена для занесення величин промірів окремих частин тіла (статей) корови на 2-3-му місяці лактації.

Форма № 7-мол «Звіт про результати бонітування великої рогатої худоби молочних і молочно-м'ясних порід» – це форма, призначена для зведення результатів бонітування бугаїв, корів та молодняку старше 6 - місячного віку.

ПОВІДОМЛЕННЯ

студент біолого-технологічного факультету Сумського національного аграрного університету Трохимів Миколи Сидорович

(прізвище, ім'я, по батькові)

ки, біолого-технологічний, 204 МВ ДДТ / МВМД

(курс, інститут, факультет (відділення), напрям підготовки (спеціальність))

прибув „05” 04 2021 року до

ПП „Буринське” Хлібівське виробництво Сумської обл.

(назва підприємства, організації, установи)

і приступив до практики. від „05” 04 20 21 року

студент Трохимів М.О. зарахований на посаду

практиканта

(штатну, дублером, штатну роботу, практикантом)

(штатні посади назвати конкретно)

Керівником практики від підприємства (організації, установи) призначено

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник підприємства (організації, установи)

(підпис)

директор Єрещішук І.В.

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)



Печатка (підприємства, організації, установи)

„05” 04 2021 року

Керівник практики від вищого навчального закладу

розведення і селекції тварин та виховання ресурсів

(назва кафедри, циклової комісії)

(підпис)

доцент Сидоренко Е.А.

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

„05” 04 2021 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів проходження практики	Строки виконання
1	Ознайомлення з господарством та галуззю скотарства, системами утримання тварин, доїння, годівлі, вирощування молодняка, станом обліку та системою ідентифікації тварин. Взяти участь у підготовці кормів для годування тварин та їх заготівлі.	05.04.- 09.04.2021
2	Проведення контрольного доїння корів для оцінки молочної продуктивності, яке проводиться у господарстві один раз на місяць. Відбір проб молока для визначення у ньому вмісту жиру та білку. Перерахунок добового надою у місячний. Рознесення отриманих даних із актів контрольних доїнь до карток племінного обліку корів.	12.04.- 16.04.2021
3	Взяти участь у проведенні контрольного доїння корів, відбору проб молока для визначення у ньому вмісту жиру та білку, рознесенні отриманих даних із актів контрольних доїнь до карток племінного обліку корів, зважування молодняка, складанні плану запусків та отелень, ознайомитися з технологією доїння корів.	19.04.- 23.04.2021
4	Згідно графіка запуску узяти участь у проведенні добору корів на переведення їх у групу сухостою. Самостійно провести оцінку корів за екстер'єрним типом методом взяття промірів мірними приладами. Провести оцінку якості кормів, якими годують тварин та тих які заготовляють у цей час, тобто сіна. Ознайомитися ретельно з генеалогією стада, племінною цінністю бугаїв-плідників, які використовувалися та наразі використовуються у стаді для штучного осіменіння маточного поголів'я тварин.	26.04.- 30.04.2021
5	Зібрання кількісних і якісних показників господарської діяльності у галузі скотарства за останні три-п'ять років, які характеризують селекційні, господарські та економічні показники господарства для виконання дипломної роботи. Зібрання селекційної інформації згідно теми і завдання дипломної роботи.	17.05.- 28.05.2021

Студент  М.О. Прокопович

Керівник  Є.А. Самохіна

"01" квітня 2021 р.

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО ГОСПОДАРСТВО

Коротка характеристика підслідного господарства

Сільськогосподарське підприємство ПП «Буринське» Підліснівського відділення Сумського району» за виробничим напрямом є багатогалузевим господарством з достатньо добре розвинутим тваринництвом, головним чином – молочним скотарством. Головним напрямом спеціалізації Підліснівської філії є насінництво.

Вперше господарство, як сільське підприємство, було організоване 30 січня 1930 року і мало назву колгосп ім. Дзержинського. У такій якості господарство проіснувало до 8 серпня 1992 року, надалі воно було перетворене на колективне сільськогосподарське підприємство (КСП) "Підліснівське".

Через три роки – 12 грудня 1995 року господарство реорганізували у сільськогосподарське акціонерно-пайове товариство закритого типу "Підліснівське", яке в такій формі проіснувало п'ять років і 8 квітня 2000 року воно було перетворене в СЗАТ "Підліснівське".

Наступна реорганізація господарства пройшла 1 квітня 2002 року, коли СЗАТ "Підліснівське" було приєднано до ЗАТ НВП «Райз-Агро» і набуло статусу Підліснівської філії ЗАТ НВП «Райз-Агро».

Процес реорганізації підприємства завершився 16 лютого 2009 року, коли Підліснівська філія ЗАТ НВП «Райз-Агро» була приєднана до ЗАТ «Райз-Максимко», у 2012 році назва господарства змінилася на ПрАТ «Райз-Максимко», а у 2019 – на ПП «Буринське».

У систему господарства ПП «Буринське» входить три відділки село Кровне, село Межиріч та село Катеринівка і воно є найбільшим сільськогосподарським виробником у межах Сумського району.

Велика рогата худоба розводиться у шести населених пунктах (селах Підліснівка, Мала Суханівка, Маловидівка, Олександрівка, Буцикове та Терешківка).

Центральна садиба господарства знаходиться у південно-західній частині Сумського району в селі Підліснівка на відстані 18 км від районного та обласного центру, де розташований племінний репродуктор з розведення сумського типу української чорно-рябої молочної породи на 330 корів. Утримання корів взимку прив'язне з доїнням у молокопровід, а влітку табірне і також з доїнням у молокопровід.

В селі Мала Суханівка знаходиться решта племінних корів у кількості 100 голів, які також утримуються взимку на прив'язі з доїнням у молокопровід, а влітку знаходяться у таборі.

Достатньо велика кількість корів (550 голів) знаходиться на молочно-товарній фермі села Терешківка. Утримання стада в цьому відділку взимку на прив'язі, влітку у таборі з доїнням у відра.

Ферма села Маловидівка спеціалізується на вирощуванні ремонтного молодняка з шестимісячного віку. Утримання телиць безприв'язне взимку та на пасовищі у літньо-осінній період.

Основний напрямок господарської діяльності – це вирощування зернових та технічних культур, виробництво молока, вирощування та реалізація молодняка великої рогатої худоби.

Молочне скотарство господарства забезпечує прибуток і рентабельне виробництво молока, а за рахунок наявності органічних добрив сприяє підвищенню родючості ґрунтів.

Агрокліматичні умови

Місце знаходження господарства ПП “Буринське” Підліснівського відділення Сумського району – це зона лісостепу північно-східної частини України у другому агрокліматичному районі Сумської області, який

характеризується помірним кліматом з теплим літом при значній кількості вологи, не досить холодною зимою з відлигами. Середньорічна температура району дорівнює $+6,3^{\circ}\text{C}$. Самий холодний місяць січень, а теплий – червень. Сума активних температур достатня для росту і розвитку сільськогосподарських культур.

Рельєф господарства не дуже складний. Його поверхня розділена глибокими, достатньо довгими та розгалуженими балками.

Ландшафт місцевості – лісостеп, рельєф - типова нахилена рівнина, яка пересічена ярами та балками. Клімат, як і всього району, помірно-континентальний. Середня тривалість без морозного періоду -157 днів, найбільша – 205 днів, найменша 113 днів.

Середньорічна кількість опадів складає 510 мм. Загальна площа сільськогосподарських угідь складає 18074 га. Земельні ресурси господарства складаються з паїв засновників, їх кількість 1100 чол. Середній розмір паю по с. Підліснівка –4,5 га, вартість-619 грн\пай, по Ново-Суханівському відділенню: розмір – 6,5га, вартість – 730,48 грн\пай.

Основними культурами, що вирощуються в господарстві є озима пшениця, ячмінь, горох, кукурудза на зерно, цукровий буряк. Філія має демонстраційні поля, на яких проводиться посів нових та перспективних сортів і гібридів сільськогосподарських культур вітчизняної і зарубіжної селекції.

Виробничо-економічна характеристика господарської діяльності

В господарстві ПП “Буринське” Підліснівського відділення Сумського району” на період написання даної магістерської роботи знаходиться всього 18704,3 га сільськогосподарських угідь; в обробітку знаходиться 18604 га ріллі та 100,3 сіножатей.

Структура посівних площ під урожай 2020 року наведена в таблиці 1, яка склала в цілому по зернових культурах 6997 га, у тому числі під озимі 1880 га, кормові культури 1330 га з яких під кукурудзу на силос – 729 га.

В господарстві добре розвинуте кормовиробництво, згідно якого щорічно заготовлюється: силосу – 17071 тон, сіна – 875 тон, сінажу – 3019 тон та концентрованих кормів – 717 тон.

Таким чином, наявність достатньої кількості сільськогосподарських угідь, технічних засобів, відповідна урожайність зернових та кормових культур забезпечують у повному обсязі галузь тваринництва повноцінними кормами.

Таблиця 1

**Структура посівних площ підприємства
Підліснівської філії ПП «Буринське»**

Назва культури	Площа, га
Всього зернових культур:	6997
у т. ч. озимі культури	1880
Ярих зернових	5117
Ячмінь ярий	1170
Пшениця яра	554
Горох	846
Соя	532
Віко-овес	97
Кукурудза на зерно	2015
Цукровий буряк	1154
Кормові культури:	1330
у т.ч. кукурудза на силос	729
однорічні трави	299
багаторічні трави	302

Про стан господарської та селекційної діяльності племінного репродуктора з розведення української чорно-рябої молочної породи ПП

“Буринське” упродовж останніх чотирьох років свідчать виробничо-економічні показники, що наведені в табл. 2.

Таблиця 2

Виробничо-економічні показники галузі молочного скотарства ПП “Буринське” за останні чотири роки

Показники	РОКИ ПОРІВНЯННЯ			
	2017	2018	2019	2020
Поголів'я ВРХ: усього голів	565	720	560	560
у тому числі корів	400	400	400	400
Середня жива маса корів, кг:				
після першого отелення	500	495	535	545
після третього отелення і старше	560	565	585	605
Середній надій, кг від корови за даними річного звіту	6085	6440	6392	6455
Середній надій, кг від корови за даними бонітування	6282	6697	7615	6722
Середній надій від однієї корови за першу лактацію (за даними бонітування), кг	6215	5975	6021	6322
Виробництво молочного жиру від однієї корови: за I лактацію, кг	236,6	225,8	227,5	238,8
% до стандарту породи	141	150	157	159
Кількість корів з надоем 6000 кг молока і вище: голів	61	75	99	112
%	31,0	33,7	39,7	41,5
Розподіл корів за комплексним класом: усього, голів	400	400	400	400
у тому числі: першого класу	360	380	375	385
% по стаду	90	95	94	96
Жива маса телиць у віці 18 місяців, кг	420	430	435	440
Середньодобовий приріст живої маси до 18-місячного віку, г	771	763	928	885
Вихід телят від 100 корів, голів	82	75	76	82
Забезпеченість худоби кормами (згодовано на 1 корову за рік), ц. корм. од.	64,8	65,2	65,03	66,2
Прибуток (+), збитки (-) від молочного скотарства, тис. грн.	805,1	855,3	805,2	912,4
Рентабельність молочного скотарства, %	46,7	46,7	49,0	52,4

Аналіз чотирьохрічного періоду свідчить, що у господарстві спостерігається стабільна чисельність племінних тварин великої рогатої худоби з поголів'ям корів у межах 400 тварин.

Жива маса корів, яка є інтегрованим показником загального розвитку тварин, екстер'єру та продуктивності, достатньо висока як для корів-первісток і знаходиться на рівні 495-545 кг. У повновікових тварин вона становить в середньому 565-650 кг.

Істотно зросла найголовніша господарськи корисна ознака молочної худоби – молочна продуктивність. Середній надій від однієї корови за даними річного звіту збільшився за чотири роки на 370 кг, тобто із 6085 кг у 2017 році до 6455 кг – у 2020 р.

Найоб'єктивніше оцінити селекційну ситуацію у стаді щодо рівня продуктивності корів дозволяють дані щорічного бонітування згідно з якими молочна продуктивність корів стада племінного заводу ПП “Буринське” також істотно збільшилась (на 720 кг) сягнувши за надоєм у 2020 році в середньому до 6722 кг молока на корову.

Про якісний стан поголів'я племінного господарства яскраво свідчить генетичний потенціал первісток, надій у яких також неухильно зростає досягнувши у 2020 році середньорічного рівня 6322 кг.

Поряд із зростанням надою молока адекватно збільшується вихід молочного жиру, рівень якого перевищив стандарт породи за першу лактацію на 67,0 %, а за третю – на 36,0 %.

Проте самим найголовнішим показником, який свідчить про генетичний потенціал продуктивності стада – це наявність в ньому високопродуктивних корів та корів-рекордисток. Даний показник коливається у межах років, хоча ситуація в порівнянні двох останніх років свідчить про збільшення високопродуктивного поголів'я тварин.

Із зоотехнічної практики добре відомо, що запорукою високої продуктивності корів є інтенсивний ріст і розвиток ремонтного молодняка,

який забезпечує мінімальний рівень цільового стандарту для даної породи під час їхнього вирощування. Аналіз середньої живої маси телиць племінного репродуктора ПП “Буринське”, основного показника, за яким оцінюють їхній ріст, свідчить про тенденцію до системного її зростання. Якщо середньодобовий приріст 771 г у 2017 році забезпечував живу масу телиць у віці 18 місяців в середньому на межі 420 кг, то у 2020 році середньодобовий приріст телиць склав 885 г, а жива маса у 18-ти місячному віці 440 кг – це розвиток, який істотно перевищує максимальний цільовий стандарт для ремонтних телиць української чорно-рябої молочної породи, що становить 420 кг.

Селекційне поліпшення племінного стада істотно залежить від інтенсивності його ремонту, тобто від кількості щорічного введення у стадо кращих у племінному відношенні нетелей, а їх наявна кількість для цього у стаді залежить в свою чергу від показників відтворення, основним із яких є вихід телят на 100 корів. Даний показник упродовж аналізованого періоду є не достатньо високий в останні роки – 75-76 телят на 100 корів, тоді як у 2020 році він становив – 82 теляти. Тому питання відтворення стада потребує ретельного вивчення з виправленням ситуації на краще.

Цілковита забезпеченість худоби кормами високої якості дозволяє повною мірою реалізувати їхній генетичний потенціал молочної продуктивності. У підприємстві ПП “Буринське” показник забезпеченості кормами стабілізувався на рівні 64,8-66,2 ц к. од. на корову за рік, що при вирахуванні витрат на 1 кг молока свідчить про високу їхню якість та раціональне використання, особливо за останній 2020 рік.

Про ефективність ведення галузі молочного скотарства у племінному заводі ПП “Буринське” переконливо свідчать показники прибутку та рентабельності, які з року в рік невпинно зростають з 805,2 тис. грн. у 2017 році до 912,4 тис. грн. - у 2020 р.

Рівень рентабельності збільшився за порівняльний період з 46,7 відсотка у 2017 році до 52,4 % - у 2020 р.

Ефективність ведення молочного скотарства ПП «Буринське» в умовах прив'язної технології утримання тварин

Тваринництво – складна і дуже витратна галузь сільськогосподарського виробництва, тому що пов'язана з необхідністю повсякденної турботи і прояву уваги до тварин, які перебувають на повному забезпеченні людини.

Аналіз сучасного стану роботи комплексів і дані, накопичені наукою і практикою, показали, що від методу утримання худоби значною мірою залежить отримання від неї максимальної продуктивності. В українському скотарстві найбільш поширеними системами утримання тварин до цього часу були цілорічне стійлове та стійлово-пасовищне. На сучасному етапі свого розвитку скотарство поступово знову нарощує свої масштаби виробництва, тож відродження галузі, реконструкція, перебудова та створення нових тваринницьких комплексів з безприв'язною технологією утримання набуває особливого значення. Проте залишається панівною технологія утримання корів на прив'язі, завдяки якій господарства нарощують виробництво продукції не зашкоджуючи фізіологічному стану тварин.

Технологія утримання та годівлі корів

В основі технології виробництва молока за умов прив'язного утримання лежить постійне перебування корів у приміщенні, де для кожної тварини відведене місце – стійло, обладнане годівницею, жолобом для напування, зверху проходить вакуум-провід та молокопровід. На фермі

господарства ПП «Буринське» (с. Підліснівка) використовується індивідуальне прив'язне утримання корів з доїнням на лінійних установках.

До переваг прив'язної системи утримання корів слід віднести: легко організувати нормовану годівлю, виключається перевитрата кормів здійснюється індивідуальний догляд та обслуговування фахівцями ветеринарної медицини, чіткий господарський і племінний облік, відзначається і найбільш низька захворюваність корів. Тому з ветеринарних позицій цей спосіб найбільш прийнятний.

Крім того, перевагою прив'язного методу порівняно з безприв'язним є те, що за кожною визначеною групою тварин закріплюється певний обслуговуючий персонал. Такий індивідуальний підхід дозволяє отримувати від корів вищу на 12-20% продуктивність, а також подовжувати термін їхнього господарчого використання на 2-3 лактації при оптимальній організації праці. Додатково полегшується спостереження за коровами, тож виявлення травмвань і поява захворювань реєструється швидше.

За використання мобільних засобів роздавання кормів корови розміщуються головами до кормового проходу. У корівнику на 200 голів є два проходи для роздавання кормів і два гнойових, розміщених по середині та із протилежних боків приміщення, рис. 1 (фото). та рис. 2 (схема).

У приміщенні для кожної корови обладнано стійло з напуванням у металічному жолобі, кормовим столом та дерев'яною підлогою. З метою полегшення прибирання підлоги під тваринами з-під гною, її роблять зі схилом у 1-2° у бік гнойового проходу.

Для утеплення стійл і поліпшення гігієнічних умов утримання використовують підстилку (солому та тирсу) з розрахунку 2-4 кг на корову за добу, яка вбирає вологу, шкідливі гази й запобігає забрудненню тварин.

Застосовують вертикальну ланцюгову прив'язь, яка складається з двох ланцюгів завдовжки 155 і 50 см. Короткий ланцюг закінчується кільцями й

надівається на довший, який знизу кріпиться до годівниці, а зверху кільцем начіплюється на гак.



Рис. 1 Утримання корів на прив'язі на фермі с. Підліснівка

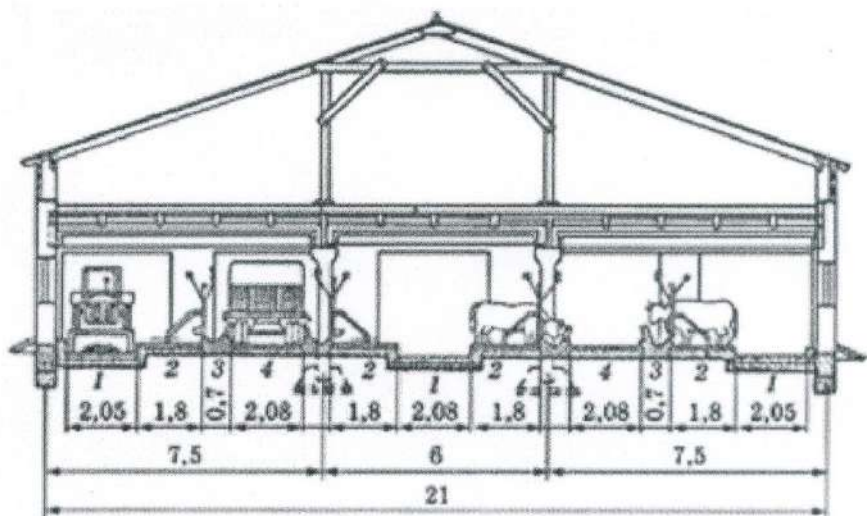


Рис. 2 Поперечний розріз чотирирядного корівника із прив'язним утриманням корів на 200 голів:

1 – гнойовий прохід; 2 – стійла; 3 – годівниці; 4 – кормовий прохід

Біля приміщення розташовані вигульні та вигульно-кормові майданчики, які обладнані кормовими столами з невеликими навісами над ними. Майданчики будують із розрахунку 8 м^2 площі з твердим покриттям і $12\text{-}15 \text{ м}^2$ без покриття на кожну корову. Прогулянки тривають 2-4 год. на добу.



Рис. 3 Утримання та годівля корів на вигульній площадці

Прив'язне утримання дає можливість ретельно нормувати годівлю, роздоювати корів, спостерігати за станом здоров'я, проявом охоти, здійснювати догляд з урахуванням індивідуальних особливостей. Проте воно потребує значно більших затрат праці на роздавання кормів, доїння, видалення гною, проведення прогулянок.

На молочній фермі с. Підліснівка застосовують однозмінну організацію праці. Групу корів за умов однозмінної роботи доглядає одна доярка, яка протягом дня має одну перерву. Навантаження на одну доярку за прив'язного утримання становить 50 корів, а затрати праці на 1 ц молока приблизно 3-4 людино години.

Зоогігієнічні вимоги у корівнику з прив'язним утриманням наступні: взимку температура повітря не падає нижче 10°C, відносна вологість повітря утримуються у межах 75%, а вміст таких шкідливих газів як вуглекислоти та аміаку не перевищують 0,25% та 0,2 мг/л відповідно.

Оскільки при прив'язному утриманні корови зазвичай страждають на гіподинамію – недостатність руху, тому у теплий період року тварини знаходяться на вигульному дворі у з годівлею на кормовому столі. Це сприяє укріпленню здоров'я поголів'я, а також є необхідним для нормальної роботи системи органів відтворення. Вигульні двори облаштовані вздовж стін корівника та на відстані 100 метрів, поєднавшись з літнім табором. На вигульному дворі норма площі у розрахунку на одну корову становить 8 м².

Оскільки тварини на вигулі можуть перебувати доволі довго годівниці розташовані з розрахунку фронту годівлі 0,8 м на корову, а також встановлені навіси для захисту від дощу та сонця. Влітку при прив'язному утриманні корови отримують зелений корм у вигляді підкормки на вигульних майданчиках, взимку годівля відбувається у приміщенні.

Стійлове утримання великої рогатої худоби протягом всього року вимагає від господарства достатньої заготівлі необхідних на зиму кормів: силосу, сіна, соломи тощо, а також організацію зеленого конвеєру влітку зі згодовуванням тваринам зеленої маси кормових культур із додаванням концентратів. Така система рекомендована для господарств із максимальною розораністю земель та мінімальною кількістю природних кормових угідь. На фермі корми роздають мобільним кормороздавачем «Тріолет», за допомогою якого корми ретельно змішуються, рис. 4.

На фермі загалом застосовують групову годівлю корів, а для високопродуктивних – індивідуальну. Відповідно до раціону корми видають на групу тварин і роздають залежно від продуктивності кожної. Даванки грубих і силосу за кількістю орієнтовно однакові, а концкормів – згідно з рівнем надоїв.



Рис. 4. Мобільний кормороздавач «Тріолет»

Норми годівлі дійним коровам визначають залежно від живої маси, продуктивності, віку й вгодованості. Після проведення контрольного доїння їх коригують відповідно до продуктивності тварин.

Нині із цієї метою застосовують деталізовані норми годівлі з урахуванням 24 контрольних показників: кормові одиниці, обмінна енергія, суха речовина, сирий і перетравний протеїн, сира клітковина, крохмаль, цукор, сирий жир, кухонна сіль, кальцій, фосфор, магній, калій, сірка, залізо, мідь, цинк, кобальт, марганець, йод, каротин, вітаміни Б та Е.

Енергія поживних речовин корму є одним із основних чинників щодо забезпечення високої продуктивності тварин. Для функціонування організму корові живою масою 550-600 кг на добу необхідно 31 401- 32 657 кДж і на утворення 10 кг молока 29 810 кДж.

У господарстві централізована система водопостачання. Вона забезпечує постачання води з одного водного джерела і через водопровід. Ця система дає змогу здійснювати безперерійну доставку води високої санітарної якості у потрібній кількості протягом доби. Проходячи по

закритих трубопроводах, вона захищається від зовнішніх джерел забруднення і за нею зручніше вести постійний санітарний нагляд.

На фермі водопровід баштового типу із водонапірною баштою БР-15А, яка вирівнює тиск води у розподільній мережі, а також дозволяє створювати додатковий запас води в об'ємі до 29 куб. м.

Основним принципом водозабезпечення є те, що тварина споживає воду досхочу, без порушень звичайного для неї режиму напування. Особливо чутливі до безперебійного водопостачання високопродуктивні тварини і молодняк. Так, високопродуктивна корова за добу випиває води у 3-4 рази більше, ніж малопродуктивна. Корови більш охоче п'ють воду після годівлі та доїння.

Після отелення у корів різко підвищується потреба у воді. Тому напуваються тварини одразу після родів, але тільки теплою водою (у вигляді гіпотонічного розчину кухонної солі 0,85%) - 10 л. У подальшому протягом першої доби напувають теплою водою (12-15° С).

Телятам дається вода з першого дня життя, орієнтовно через 2 години після споживання ними молозива. До місячного віку вони отримують кип'ячену воду, охолоджену до 25-30° С, а пізніше їм дають сиру воду температурою у межах 12-15° С. Напуваються телята водою не менше чотирьох разів на добу.

Догляд за водо-напувальним інвентарем зводиться до підтримання його у належній чистоті та справності. При підготовці до стійлового утримання тварин всі споруди і пристрої, призначені для напування, ремонтують і підготовлюють.

Організація технології доїння корів на фермі

З практики добре відомо, що правильна організація й техніка доїння корів забезпечують найповніше виведення молока із вимені та посилене його утворення в проміжках між доїннями.

Корів доять постійно у визначений згідно з розпорядком дня час, ранком з п'ятої години і ввечері з 16-тої. Порушення режиму доїння призводить до гальмування рефлексу молоковіддачі. Доїльним апаратом молоко з вимені одержують завжди в одному постійному режимі незалежно від інтенсивності потоку молока, яке видоюється, продуктивності та індивідуальних особливостей корів. За умови якісної підготовки корови та вимені до доїння, а також при своєчасному знятті апарата по завершенні видоювання досягають необхідної ефективності машинного доїння.

Підготовчі операції. Правильна підготовка корів до машинного доїння необхідна не лише для повного молоковиведення, але й для роздоювання корів. Здоювання перших цівок дає можливість виявити хворих на мастит корів, сприяє кращому молоковиведенню та зберігає якість молока. Потім промивається вим'я чистою водою температурою 40-45° С, маючи наготові працюючий апарат, вим'я витирають чистим рушником. Одночасно з витиранням вим'я масажують. Щоденний масаж сприяє підвищенню надоїв на 10-14%.

Після підмивання і витирання з'являються ознаки початку рефлексу молоковіддачі: набрякання вим'я, порозовіння дійок, підвищення їхньої пружності. Операції з підготовки до доїння зумовлюють рефлекс молоковіддачі. У випадку, коли молоко не виділяється, частки вим'я злегка масажують, погладжуючи їх пальцями зверху вниз.

Після цього здоюють перші 2-3 цівки молока у спеціальній кухоль для виявлення маститу у корів, а також із метою зменшення бактеріального забруднення. Тільки тоді, коли корова припустила молоко, оператор надіває на дійки доїльні стакани у такій послідовності: спочатку на задню ліву, потім передню ліву, задню праву й передню праву, або спочатку на задні, а потім передні дійки. Передчасне їх надівання спричинює затримку молоковіддачі, а запізнення – неповне видоювання молока.

Тривалість підготовки корови до доїння не більше ніж 1 хв., оскільки час від початку підготовки вим'я до моменту припускання молока становить усього 40-80 с.

Спостерігаючи за молоковиведенням неможна допускати тривалого холостого доїння на частках вим'я, які швидко видоюються.

Заключні операції. По закінченню молоковиведення своєчасно проводяться операторами заключні операції, тобто вчасний підхід до корови, здійснити машинне додоювання, відключити вакуум і зняти доїльні стакани з дійок вим'я. На ці операції затрачається від 40 до 55 с для кожної корови.

Перетримка апаратів може викликати больові відчуття в корови, подальше зниження надоїв і захворювання маститом. У результаті холостого доїння (перетримки апаратів) в корови виробляються гальмівні рефлекси на доїння. Також під дією вакууму значно витягуються дійки, в результаті чого можуть розриватися дрібні кровоносні капіляри і виникати запальні процеси молочної залози зі всіма негативними наслідками.

Літературними джерелами повідомляється, що перетримка доїльних стаканів на дійках вим'я після припинення молоковиведення впродовж 2-3 хв. зумовлює зниження молочної продуктивності корів на 5-7%, середньої інтенсивності видоювання – на 12-15% і збільшує тривалість доїння на 6-8%, а також призводить до виникнення субклінічних маститів особливо у тих частках вим'я, які найшвидше видоюються.

Активна молоковіддача у корови триває 5-6 хв., але основна частина молока видоюється протягом 2-4 хв. Тривале доїння (7 хв. і більше) спричинює неповне видоєння молока, оскільки гормон окситоцин впливає на молоковіддачу впродовж 3-6 хв.

Під кінець доїння проводять заключний масаж легким погладжуванням і здавлюванням окремих часток вим'я, після чого корову додоюють. Вважається, що щоденний масаж вимені сприяє підвищенню надоїв у корів на 10-14 %.

Операція машинного додоювання: не знімаючи доїльних стаканів, оператор лівою рукою за колектор періодично, в такт пульсації, відтягує доїльні стаканами донизу і дещо вперед. Правою рукою промацує, злегка масажуючи, частки вим'я. Величина машинного додоювання в середньому становить 100-150 г молока, а в деяких корів сягає 400-500 і більше грамів.

Після додоювання і закінчення молоковіддачі з дійок відразу знімають доїльні стакани, оскільки перетримання останніх призводить до порушення кровообігу та гальмування молоковіддачі, а вплив вакууму є однією з причин захворювання корів на мастит. Після зняття доїльного апарата оператор за потреби перевіряє в окремих корів повноту видоювання промацуванням кожної частки вим'я і обробляє дійки антисептичною емульсією. Про корів, в яких на вимені виявлені затверділості, пухлини, повідомляють ветеринарному працівникові.

Після закінчення доїння доїльні апарати, молокопроводи та інший молочний посуд ретельно миють з використанням миючих та дезінфікуючих розчинів.

Доять корів у молокопровід двома-трьома апаратами у залежності від фаховості доярки. При цьому простої мінімальні, тривалість підготовчих та заключних операцій оптимальна, робота виконується найефективніше. Доїння корів трьома апаратами у молокопровід ефективно, якщо видоювання апаратом кожної корови триває в середньому не менше ніж 4-6 хвилин. При доїнні в стійлах двома-трьома апаратами в молокопровід оператор за 1 год. видоює до 25-30 корів.

За умов машинного доїння на фермі корів дояють апаратами починаючи з другого дня після отелення. Не підлягають машинному доїнню корови хворі на мастит. Таких корів поміщають в ізолятор і дояють вручну до видужання. У деяких новотільних корів при набряку вимені відстань між передніми і задніми дійками може сягати 20-25 см і більше. Тому на початку доїння впродовж 1-1,5 хв. оператор підтримує апарат руками, щоб він не

спадав і щоб передні дійки не перегиналися під його масою. При доїнні новотільних корів особливо шкідливе перетримання апаратів на вимені. Із закінченням виведення молока додоювання припиняють і, відключивши апарат, обережно знімають стакани з вимені.

Для доїння корів застосовують доїльну установку-молокопровід «Брацлавчанка» (УДМ-200), яка розрахована на обслуговування 200 тварин. Доїльні апарати двотактні, які дають змогу скоротити тривалість доїння корів, їх використовують для доїння у відра та молокопровід, рис. 5.

У господарстві застосовують дворазове доїння, оскільки з його застосуванням затрати праці знижуються на 25-30 %. Основою для його впровадження є депресія в секретії молока, що настає після заповнення вим'я корів на 80 % протягом 12 год. Максимальну кількість молока від корови отримують завдяки якісному доїнню, а не його багатократності.

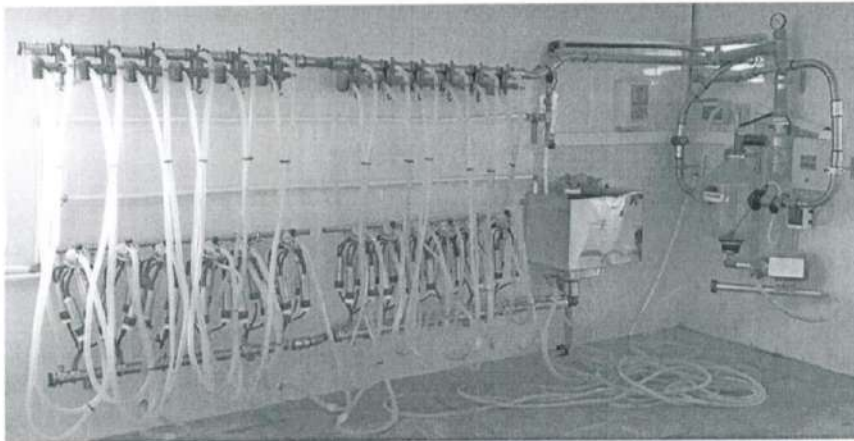


Рис.5. Доїльне обладнання «Брацлавчанка» з доїнням у молокопровід на 200 корів

Первинна обробка молока

Первинну обробку молока на фермі проводять за такими операціями: очищення, охолодження та зберігання молока до його відправлення на молокопереробне підприємство.

Очищення молока при доїнні корів на установках типу «Молокопровід - 200» проходить через молочний фільтр, в який поміщається спеціальний фільтрувальний елемент.

Після кожного доїння фільтр промивається або змінюється. Високоєфективні фільтрувальні елементи разового використання із нетканого полотна гарантують очищення молока до першої групи за еталоном чистоти.

Очищене молоко по трубах надходить у резервуар-охолоджувач, де охолоджується до температури 4° С. У резервуарах така температура підтримується в автоматичному режимі до відправлення молока на молокопереробне підприємство.

Усе молоко, яке реалізується повинне відповідати вимогам державного стандарту ДСТУ 3662-97 «Молоко коров'яче незбиране. Вимоги при закупівлі».

Молоко одержане від здорових тварин, профільтроване, охолоджене у господарстві не пізніше ніж через 2 години після доїння, за показниками якості відповідає вимогам стандарту. Термін зберігання молока у господарстві 24 год. за температури не вище 4° С.

Кислотність молока характеризує його свіжість, технологічність, що надзвичайно важливо для подальшого використання молока у виробництві сирів, масла та інших продуктів. Охолодження молока в процесі доїння, яке часто триває більш ніж дві години, гарантує низьку кислотність.

Бактеріальне обсіменіння молока значною мірою визначає його кислотність. Наявність великої кількості бактерій суттєво знижує харчову і технологічну цінність молока, а в деяких випадках - небезпечна для здоров'я людини і тварин. Вміст соматичних клітин в молоці свідчить про вміст молозива чи молока від корів хворих на мастит.

Видалення гною із молочної ферми

Спосіб видалення гною на молочних фермах має забезпечувати постійну чистоту приміщень і території, яка легко підтримується, бути зручним та економічним в експлуатації, виключати занесення збудників заразних захворювань з однієї секції в іншу, забезпечувати охорону навколишнього середовища.

Система прибирання і транспортування гною з території виробничих приміщень повинна відповідати наступним вимогам: забезпечувати постійну і легко підтримувану чистоту в приміщеннях для утримання тварин, а також проходів і огорожень; обмежувати утворення й проникнення шкідливих газів у зону перебування тварин; бути зручною в експлуатації і не вимагати вищих затрат праці на управління, ремонтні та санітарно-профілактичні роботи; не допускати проникнення заразних інфекцій із гноєм з однієї секції до іншої.

Відомо, що за добу корова виділяє близько 25-30 кг екскрементів і до 20 кг сечі. При утриманні на глибокій солом'яній підстилці утворюється твердий гній, при використанні тирси – напіврідкий. Кількість гною, що нагромаджується за добу в різних виробничих зонах, залежить від пори року та тривалості перебування тварин у зоні. Так, у місцях відпочинку корів нагромаджується 80-85% добової кількості гною. Це доводиться враховувати при складанні технологічних карт та організації операції з видалення гною.

За прив'язного утримання корів на фермі господарства ПП «Буринське» Підліснівської філії для видалення гною з приміщень застосовують стаціонарні засоби механізації – скребкові транспортери типу ТСН-2,0Б.

Операції з видалення гною проводяться у наступній послідовності: очищення проходів, стійл, згрібання в канавки, видалення його з приміщень і навантаження у транспорті засоби.

Гній видаляють із стійла п'ять – шість разів за добу за допомогою ручних скребоків і скидають на ввімкнений транспортер ТСН-2. Транспортер встановлюється в приміщенні у вигляді замкнутого кільця. Транспортер ТСН-2 має загальний ланцюг і складається з горизонтальної і похилої частин, що має загальний привод. Надійність роботи транспортера залежить не лише від правильного його використання, але й від своєчасного технічного обслуговування.

Для забезпечення надійнішої роботи транспортерів їх не можна перевантажувати гноєм. Вмикають їх тоді, коли оператор прибирає гній зі стійл у гнойовий канал. Цим запобігається перевантаження транспортерів, забезпечується підтримання в чистоті тварин і нормального мікроклімату в приміщенні.

Транспортують підстилковий гній від приміщень у польові бурти тракторні причепа і трактори у вільний від доставки і роздачі кормів час. Часто виділяють окремий трактор, причепа і спеціальну бригаду, яка виконуватиме роботи відповідно до графіка технологічного процесу.

Гній, який вивозять у поле, складають штабелями і компостують. Відкриті наземні штабелі мають ширину 3-4 м і висоту 1,5-2 м при щільному укладанні. При менших розмірах штабеля і поганому перемішуванні в компостах надто повільно розвиваються мікробіологічні процеси. Взимку такі компости часто промерзають і якість їх погіршується.

У корівниках санітарний день організовують один раз на місяць. Перелік робіт у приміщенні: очищають огорожуючі конструкції будівлі і устаткування від пилу, павутиння, бруду, гною; очищають дезкилимки; інвентар по догляду за тваринами очищають від бруду, знезаражують; цементовапняним розчином замазують щілини; усувають всі дефекти підлоги, дверей, воріт, устаткування; огорожуючі конструкції підбілюють свіжо гашеним вапном. Виконуються інші роботи: проводять більш ретельний огляд шкіри тварин; забруднені ділянки шкіри-обмивають водою;

обтирають. Молочний посуд і доїльна апаратура піддаються чищенню, миттю і дезінфекції.

До загальних заходів боротьби з крилатими комахами відноситься підтримання чистоти в приміщеннях, недопущення нагромадження гною та кормових залишків. Винищувальні заходи проводять хімічними засобами вигляді розчинів, порошоків, емульсій. Для боротьби з вошами тварин обробляють інсектицидними препаратами.

Вирощування ремонтних теличок

У господарстві ПП «Буринське» Підліснівської філії вирощують лише ремонтних теличок, а бугайців реалізують населенню.

Телят, призначених для вирощування знерожують і проводять дворазову вакцинацію проти паратифу і колібактеріозу (на другий і дев'ятий день після народження). Для вирощування придатні клінічно здорові телички віком 15-30 днів і масою не менше ніж 35-40 кг, які можуть пити молоко з відра чи випоювальної чашки.

Телички після народження утримуються у металевих переносних індивідуальних клітках, виготовлених із металевих прутів, рис. 6. Система зручна для проведення дезінфекції. Клітки прибираються, дезінфікується місце, де стояли клітки, та сама клітка.

Після народження упродовж 1-1,5 год. телятам через зонд згодовується молозиво, яке відібрано раніше у клінічно здорових корів і зберігалось у замороженому стані.

Через 2 місяці телята переводяться на спеціалізовану ферму для вирощування ремонтного молодняку у с. Терешківку (рис. 7.) з якої вони уже нетелями повертаються назад у Підліснівську ферму.

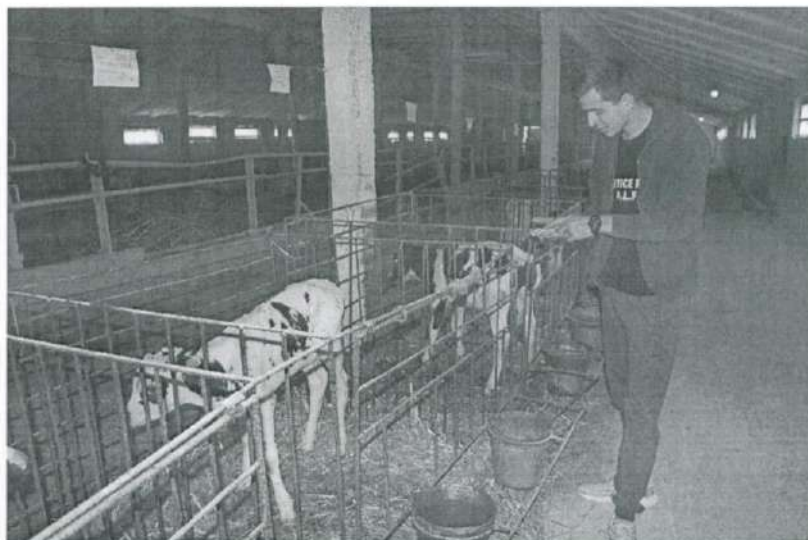


Рис. 6. Утримання ремонтних теличок у металевих клітках

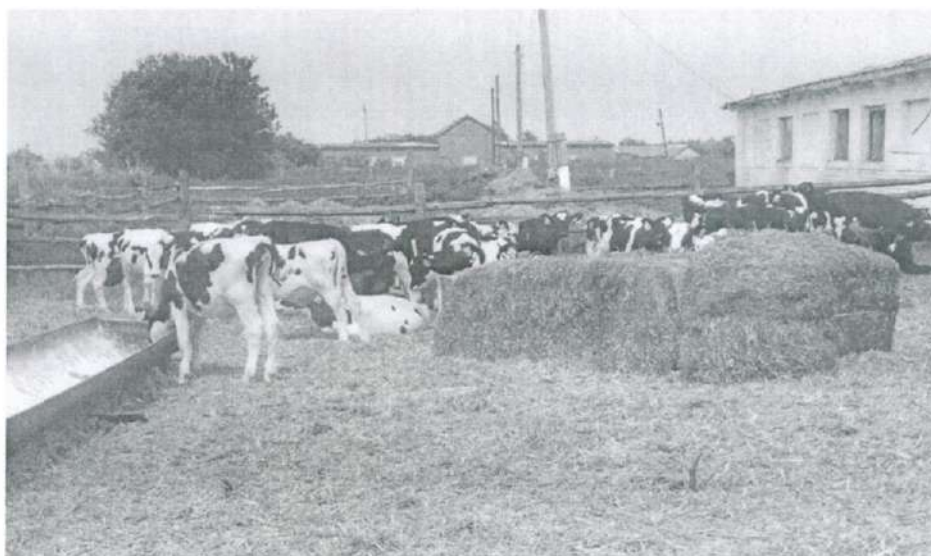


Рис. 7. Групове безприв'язне утримання ремонтних теличок влітку

Привезені телички надходять у приміщення приймального відділення, де їх обробляють дезінфікуючим розчином, висушують та розміщують в карантинному відділенні. Надалі їх утримують у секціях, обладнаних індивідуальними боксами безприв'язно. Скомплектовані таким чином секції

вважаються біологічно-технологічною одиницею і заповнюється та звільнюється за принципом «все вільно – все заповнено».

За традиційної технології вирощування, розпочинаючи з 14-15-добового віку, телята уже мають доступ до годівниць з високоякісним сіном і концентрованими кормами, а в кінці третьої декади - до силосу та сінажу при постійному забезпеченні теплою, свіжою водою. Для забезпечення їх повноцінними білками використовують корми тваринного походження. При вирощуванні теличок у молочний період використовують замітники незбираного молока.

З 2,5-місячного віку телички користуються вигульними майданчиками з твердим покриттям з розрахунку 2 кв. м. на тварину.

З 6-місячного віку теличок, утримують безприв'язно з відпочинком у боксах на глибокій підстилці групами по 30 голів, які були сформовані у попередньому періоді. При цьому фронт годівлі для кожної тварини становить 0,5-0,6 м, що забезпечує одночасний підхід усіх телиць до кормового столу і сприяє спокійній їх поведінці під час споживання кормів.

Для забезпечення оптимального перетравлення всіх кормів раціони теличок до 10-місячного віку за структурою і потребою поступово наближають до раціонів дорослої худоби. У віці 16-18 місяців телиць готують до осіменіння. Організація правильної годівлі на цьому етапі – один з основних елементів підготовки.

Утримання корів у сухостійний період

Високопродуктивну корову можна виростити лише у тому випадку, якщо почати займатись цим ще до її народження. Тому у племінному заводі ПП «Буринське» особливу увагу приділяють питанням годівлі та утримання сухостійних корів. У корів, які добре підготовлені до отелення, впродовж наступної лактації (перші 100 днів) середньодобові надої підвищуються на 2-

3 кг. Оптимальний період сухостою – 50-70 днів. У першу чергу запускають високопродуктивних корів та тварин з низькою вгодованістю.

На молочній фермі с. Підліснівка сухостійні корови утримуються безприв'язно у приміщенні родильного відділення на глибокій підстилці з вільним виходом на подвір'я, рис. 8.

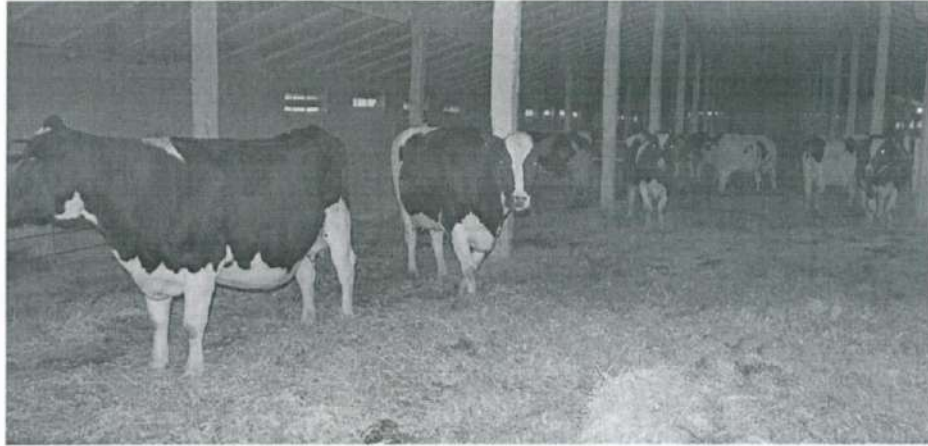


Рис. 8. Утримання корів на сухостої

У цьому ж приміщенні упродовж стіни зроблені індивідуальні клітки для отелення корів, рис. 9.

Упродовж сухостійного періоду поновлюється залозева тканина вимені, створюються запаси білка, жиру, мінеральних речовин та вітамінів для наступної лактації. Маса плоду збільшується на 70-80 %.

Потреба в кормах сухостійної корови середньої та вище середньої вгодованості становить потребу на підтримання життя плюс потребу на 8 кг молока. Бажано, щоб за період сухостою корови збільшили живу масу на 10-12 %.

Первісткам норми годівлі збільшують на 20 %, коровам після другого отелення на 10 %.

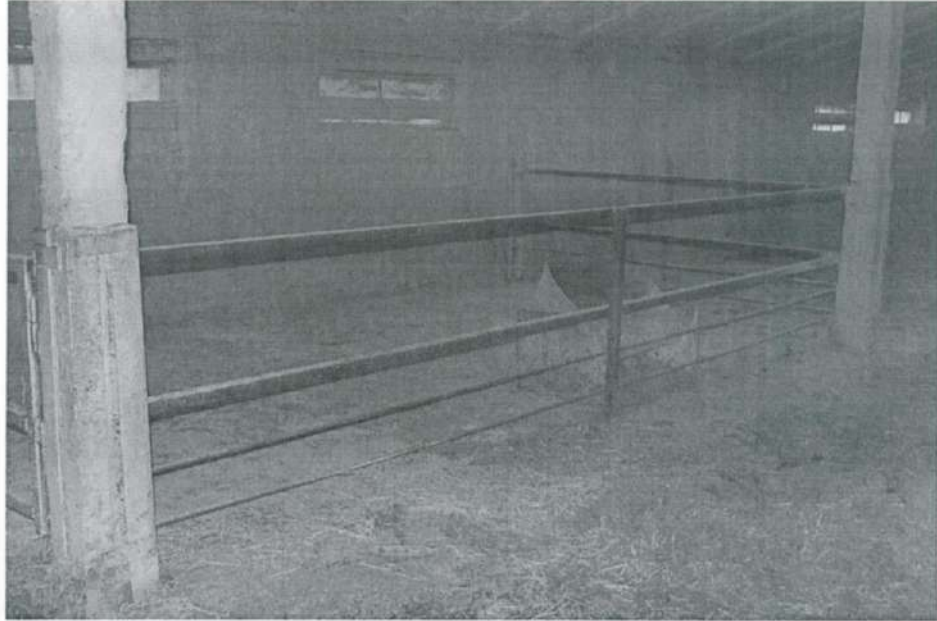


Рис. 9. Індивідуальний станок для отелення корови

Післяродові ускладнення, пов'язані з годівлею корів у сухостійний період, дають поштовх до зниження відтворної здатності тварин.

Так тривала нестача в раціоні окремих поживних речовин може послабити імунну систему, або викликати схильність до захворювань, що може призвести до зниження запліднюваності.

Проте надмірна годівля добре вгодованих корів впродовж сухостійного періоду призводить до надлишкового відкладання жиру на печінці та матці, що негативно впливає на відтворювальну здатність тварин.

Крім того, ожиріння знижує споживання кормів після отелення, чим збільшує дефіцит поживних речовин, особливо жиру та амінокислот. При цьому знижуються надої та вміст жиру в молоці.

Тому, упродовж сухостійного періоду коровам на сухостої згодують максимальну кількість високоякісного сіна – 35% від сухої речовини раціонів, а концентратів у перші 2/3 сухостою – 16%. Даванки силосу і сінажу обмежують, якість цих кормів є високою.

За 2-3 тижні до отелення коровам збільшують як кількість енергії (за рахунок концентратів), так і протеїну, а структуру раціонів наближають до тієї, що буде після отелення. Кількість концентратів доводять до 40% від норми, очікуваної після отелення. Така годівля знижує кетози та затримку посліду після отелення. Проте ні в якому разі не можна допускати ожиріння корів. Обов'язково спостерігають за станом вимені. При набряках виключають сіль і знижують рівень концентратів до 1-2 кг висівок.

Орієнтовні добові норми кормів сухостійним коровам такі: високоякісне сіно – 6-8 кг, високоякісний силос та сінаж – 20-25 кг, концентрати – 2,5-4,0 кг.

Раціони збалансовані за поживними, мінеральними та біологічно активними речовинами. Доступ до водопою - постійний.

Перед отеленням корів (за 7-10 днів) з раціону частково виключають соковиті корми, і в першу чергу, силос та сінаж, а за 2-3 дні корова одержує лише вволю сіно та 1-1,5 кг висівок.

Тваринам на сухостої забезпечується активний рух як у приміщенні, так і на подвір'ї, що забезпечує ультрафіолетове опромінення, яке сприяє синтезу вітаміну Д в організмі, поліпшенню мінерального обміну, підвищенню апетиту і позитивно впливають на перебіг родів.

ВІДГУК-ХАРАКТЕРИСТИКА
на студента 2-го курсу магістратури зі спеціальності 204
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва біолого-технологічного факультету Сумського НАУ, який проходив виробничу практику в підприємстві ПП «Буринське» Підліснівського відділення Сумського району»
Прокоповича Максима Олександровича

Упродовж проходження практики на підприємстві ПП «Буринське» студент Прокопович Максим Олександрович уміло застосовував знання, отримані в університеті Сумського НАУ, при виконанні робіт зв'язаних з утриманням та годівлею дійного стада й ремонтних теличок. Студент освоїв відповідні технологічні операції, які використовують у даному господарстві стосовно догляду, утримання, годівлі та доїння, що дозволяє сподіватися на їхнє успішне використання у подальшій роботі за фахом.

Важливо відмітити, що під час проходження практики Прокопович Максим виконав завдання календарного плану, розробленим керівником практики, у повному обсязі, особливо з тих питань, що стосуються зібрання селекційної інформації для внесення її у базу даних Microsoft Excel, яка використана для розрахунків науково-дослідних завдань передбачених темою дипломної роботи магістра.

За час проходження практики студент біолого-технологічного факультету Сумського НАУ Прокопович М. О. зарекомендував себе як вихований, цілеспрямований, вдумливий, сумлінний до виконання настанов керівників практики, вміло застосовував знання, отримані в університеті, толерантний по відношенню до працівниками господарства, допитливий, проявив зацікавленість до професії біотехнолога.

За результатами практики заслуговує добру оцінку.

Керівник підприємства



Керівника практики

Handwritten signature in blue ink of the practice supervisor, written over a horizontal line.

II. ВИРОБНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТА

Місяць, число	Робоче місце	Короткий зміст роботи
05.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Ознайомився з господарською діяльністю ПП «Буринське», яке знаходиться у с. Підліснівка Сумського району. Пройшла Інструктаж з техніки безпеки.
06.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Ознайомився з галуззю молочного скотарства, молочною фермою, яка знаходиться у селі Підліснівка. Ферма з розведення української чорно-рябої молочної породи. Система утримання корів прив'язна, доїння у молокопровід, годівля та вирощування молодняку на відповідному рівні.
07.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Брав участь у занесенні інформації із бланків зоотехнічного обліку у базу даних комп'ютера: дані щомісячного контрольного доїння, дат отелення тварин, стать і номер приплоду, дат запуску, осіменіння, яким плідником проведено осіменіння тварин, тривалість сервіс-періоду тощо.
08.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Ознайомився з системою ідентифікації тварин (нумерація приплоду бирками, занесенні даних у паспорт тварини). Разом з техніком штучного осіменіння нумерував новонароджений молодняк та знерожував його згідно вимог у віці до 7 днів.
09.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Ознайомився з раціонами годівлі тварин різних статево-вікових груп, набором кормів, складанням раціонів годівлі молодняку, дійних корів та корів на сухості та годівлею за допомогою мобільного роздавача «Тріолет».
вихідні		
12.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Брав участь у заготівлі важливого компонента раціону задля годівлі тварин – злакового сіна. Ознайомився з технологічними операціями при заготівлі та закладці його на збереження. Провів органолептичну оцінку якості сіна.
13.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Взяв участь у проведенні контрольного доїння корів для оцінки молочної продуктивності, яке проводиться у господарстві як мінімум один раз на місяць. Відбирав самостійно проби молока для визначення у ньому вмісту жиру та білку. Отриманий добовий надій перераховували множенням на кількість днів і переводили у

		місячний з занесенням отриманих даних із актів контрольних доїнь до бази даних автоматизованого племінного обліку корів у комп'ютері.
14.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	У господарстві прийнято зважування новонароджених телят та складання на них актів приплоду із занесення даних про новонароджені телята до журналу реєстрації приплоду та вирощування молодняка та занесенням цієї інформації у базу даних комп'ютера. Даний захід проводив із техніком штучного осіменіння.
15.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	На підставі даних журналу штучного осіменіння корів складала із зотехніком-селекціонером календарний план запусків та отелення корів з повідомленням із ним операторів машинного доїння господарства.
16.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Ознайомився з пунктом штучного осіменіння та з обладнанням, яке використовується у процесі запліднення корів і телиць. Спостерігав за осіменінням корів, за своєчасним виявленням упродовж дня корів і телиць в охоті, із занесенням інформації у журнал штучного осіменіння тварин, а надалі у базу даних.
вихідні		
26.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Разом з лікарем ветеринарної медицини проведено дослідження корів на скриті та інкубаційні форми маститу, яке проводиться, як правило, у даному господарстві один раз на місяць.
27.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Ознайомився з технологією машинного доїння корів, яке проводиться два рази на добу у молокопровід. Для стимуляції рефлексу молоковіддачі не більш як за хвилину до надівання доїльних стаканів вим'я оператор обмиває чистою теплою водою (40-50 °С) з відра і витирає його чистим рушником. Як дезинфікуючі використовують 0,5%-ні розчини хлораміну або гіпохлориту кальцію і натрію. Перед надіванням доїльних стаканів з кожної дійки здоюють кілька цівок молока у спеціальний посуд для перевірки його на скриту чи явну форму маститу. У процесі доїння оператор уважно стежить за надходженням молока через оглядовий пристрій доїльного апарату. Як тільки потік молока припинився, проводять машинне додоювання, відтягуючи доїльні стакани за колектор вниз і вперед

		однією рукою з одночасним масажем четвертей вим'я другою. Після доїння дійки вим'я змазують антисептичною емульсією.
28.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Згідно графіка запуску проведено разом і завідувачем ферми відбір корів та переведено їх у групу сухостою.
29.04	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Проведено взяття основних промірів будови тіла у корів для оцінки їх за екстер'єром із подальшим занесенням даних у базу даних комп'ютера.
30.04	с. Терешківка	Проведено зважування ремонтного молодняку великої рогатої худоби різного віку задля контролю його розвитку за результатами приросту живої маси на відповідність цільовим стандартам із послідуочим занесенням даних у базу даних автоматизованого племінного обліку.
вихідні		
17.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Разом зі спеціалістами господарства проведена оцінка кількості та якості кормів, які поступають з раціоном для годівлі тварин різних статевих-вікових груп на їхню відповідність за показниками поживності фізіологічному стану тварин. Ознайомилася з методикою відібрання зразків кормів для оцінки їхньої поживності та якості.
18.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	За матеріалами бонітування за останні п'ять років ознайомилася з генеалогією стада, з племінною цінністю бугаїв-плідників, які використовувалися та наразі використовуються у стаді для штучного осіменіння маточного поголів'я тварин, з їхньою належністю до генеалогічних формувань.
19.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Заносив поточну зоотехнічну та селекційну інформацію у базу даних комп'ютера (жива маса молодняку, приплід, показники відтворювальної здатності, результати контрольного доїння та оцінки якості молока тощо).
20.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Розпочав зібрання кількісних і якісних показників господарської та економічної діяльності у галузі тваринництва взагалі та молочного скотарства зокрема за останні три-п'ять років, які характеризують селекційні, господарські та економічні показники підконтрольного господарства для виконання дипломної роботи.
21.05	ПП «Буринське»,	Згідно вказівок наукового керівника дипломної роботи магістра виконував завдання зі збору даних

	с. Підліснівка	показників з молочної продуктивності у межах бугаїв-плідників та генеалогічних ліній різного походження для формування бази даних для проведення досліджень згідно з темою дипломної роботи магістра.
вихідні		
24.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Продовжував збирання селекційної інформації згідно теми і завдання дипломної роботи за показниками довічної продуктивності залежно від частки спадковості голштинської породи.
25.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	У межах відібраних для дослідження генеалогічних та заводських ліній проведено збір ретроспективної інформації даних, які характеризують довічну молочну продуктивність дочірнього потомства бугаїв-плідників, продовжувачів досліджуваних генеалогічних формувань, та тривалості продуктивного використання (господарського, продуктивного, числа лактацій за життя та коефіцієнту господарського використання).
26.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Збирав інформацію за показниками, які характеризують довічні показники дочок бугаїв-плідників: Валіанта 1650414, Елевейшна 1491007, М.Чіфтейна 956790, Хенева 1629391 та П.Ф.А.Чіфа 1427381 із занесенням у базу даних комп'ютера Microsoft Excel з метою біометричного опрацювання результатів досліджень.
27.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Збір та занесення у базу даних комп'ютера Microsoft Excel інформації з оцінки довічної продуктивності дочок відібраних для дослідження бугаїв-плідників.
28.05	ПП «Буринське», с. Підліснівка	Завершення формування бази даних для проведення експериментальних досліджень по темі дипломної роботи магістра.
Завершення практики		

